THE SENTINEL GAZETTE

Secció d'opinió: Dues maneres de mirar

LITERATURA AMB IA: EL FUTUR DE L'AUTORIA I EL VALOR CREATIU

Per John News (Des de Llançà)

THE ANCHOR (L'Àncora)

Observant les aigües tranquil·les de la Mediterrània des de Llançà, resulta inevitable reflexionar sobre l'essència espiritual de la literatura. La irrupció accelerada de la intel·ligència artificial generativa en la creació literària ha desencadenat una onada de profunda inquietud en el món editorial. Avui dia, els premis literaris de prestigi penalitzen estrictament l'ús d'eines d'IA, molts autors que experimenten amb aquests instruments se senten obligats a amagar-ho per evitar el rebuig social, i el clima cultural dominador considera el text sintètic com una amenaça directa a l'autenticitat sagrada de l'art humà.

La resistència davant la prosa generada per IA no és una simple reacció conservadora contra la tecnologia; es fonamenta en la convicció que la vertadera literatura és un acte insubstituïble de vulnerabilitat humana. Com Plató va recollir al *Fedre*, Sòcrates va advertir que l'aparició de l'escriptura afebleix la memòria humana i crea la il·lusió de la saviesa sense tenir-ne l'ànima. Tot i que l'escriptura va superar aquella crítica ancestral, la intel·ligència artificial planteja un desafiament d'una naturalesa diferent: automatitza la síntesi de l'estil i la fraseologia sense haver experimentat mai el dolor, la joia, la mortalitat o l'amor.

Quan un algorisme produeix un poema o una novel·la processant milers de milions de patrons existents, no està expressant una vivència; està generant un eco estadístic sofisticat. Si la societat lliura l'ofici d'escriure a les màquines, correm el risc de diluir el valor intrínsec de la narrativa humana en un flux infinit de contingut homogeni i sense fricció. La literatura no és un simple producte de consum que es pugui jutjar només per la fluïdesa de la trama o l'elegància de la sintaxi, sinó un pont entre dues consciències vives. Sense el pes real de l'experiència humana darrere les paraules, el relat perd la seva arrel moral i la seva capacitat d'oferir una empatia autèntica.

THE HORIZON (L'Horitzó)

Atribuir a la intel·ligència artificial la mort de la literatura implica repetir el pànic històric que ha acompanyat cada gran salt tecnològic en l'expressió humana, des de la impremta de Gutenberg fins a la fotografia o l'edició digital. El debat sobre la col·laboració amb la IA està redefinint a passos gegants el concepte mateix d'autoria, traslladant el focus de la redacció solitària cap a la visió editorial, la direcció de criteri i la tria conceptual.

En el món literari del demà, el tabú que avui envolta la IA es dissoldrà inevitablement, de la mateixa manera que va desaparèixer la desconfiança inicial cap a l'art digital o la música electrònica. Quan Jorge Luis Borges escrivia sobre la biblioteca infinita o imaginava la literatura com una xarxa comunitària i viva de textos interconnectats, estava anticipant un escenari on el gènere individual cedeix pas a la capacitat de combinació i a la mirada crítica. La pregunta central per als lectors

acabarà transcendint l'origen tècnic de les lletres: m'agrada el llibre? Em descobreix una veritat profunda sobre la condició humana? Val la pena llegir-lo?

Lluny de destruir la literatura, la generalització de la IA elevarà de manera extraordinària el valor de l'experiència humana autèntica. En un entorn on la prosa sintèticament impecable sigui abundant i accessible per a tothom, l'atenció del lector es dirigirà cap a la mirada personal, l'honestedat intel·lectual i la transparència en la col·laboració. Els autors que declaren obertament la IA com a parella creativa —fent-la servir per explorar estructures, eixamplar els límits del llenguatge o ordenar idees complexes— no estan fent trampa; estan ampliant els horitzons de la imaginació humana. El futur del llibre no pertany a les màquines, sinó als creadors humans que utilitzen aquestes noves eines per explicar històries humanes més profundes i riques.

24/10/2026